

Christoffel Plantin herleeft: Na de Poppenschouburg ook het Witte Doek

Dat de indrukwekkende figuur van Christoffel Plantin, Antwerpens grootste drukker uit de zestiende eeuw, nog niets van haar eeuwenoude luister heeft ingeboet, hebben wij tijdens de nazomer van het jaar 1953 mogen ervaren.

In de loop van de maand October, omstreeks dezelfde periode toen Van Campen's Poppenschouburg Plantin en diens omgeving deed herleven in een vertolking door houten poppen, werd op de Vrijdagmarkt het Museum Plantin-Moretus overrompeld door een menigte cineasten die, in opdracht van het Ministerie van Openbaar onderwijs, de roem van het huis genaamd 'De Gulden Passer' kwamen vereeuwigen op het witte doek.

De opnamen, geleid door de heer Vernaille die met deze opdracht belast werd, namen ongeveer twee weken in beslag. Een herfstig waterzonnetje begunstigde de buitenopnamen op de stemmige binnenkoer van het museum, waar Plantin en de Moretussen vanuit hun nissen ietwat meewarig schenen neer te kijken op al die moderne drukte. Meer geduld en voorbereidend werk vergden de binnenopnamen, tijdens dewelke rekening diende gehouden te worden met het opstellen der booglampen in de gewenste lichthoek, de enge begrenzing van sommige vertrekken waardoor de camera bewegingsvrijheid verloor en allerhande technische problemen. De drukkerij, de kamer der proeflezers, de grote bibliotheek, het salon der wandtapijten, de winkel, de gieterij, de Justus Lipsiuskamer, het grote salon en de trapzaal kregen ieder hun beurt.

Op zeker ogenblik zou men zich waarlijk in de zestiende eeuw gewaand hebben. Er werd immers beroep gedaan op figuranten, en toevallige bezoekers van het museum konden, tussen twee opnamen in, over de binnenkoer Christoffel Plantijn in levende lijve zien wandelen, plechtstatig en bewust van zijn waardigheid, pronkend met zijn patriarchale zilveren baard, zijn fluwelen wambuis en zijn witte gepijpte kraag; of ze konden aan één der ramen een glimp ontvangen van mevrouw Plantin alias Jeanne Rivière die, gevolgd door één van haar maartenⁱ, zich met ruisend gewaad door de zalen bewoog. Jammer wellicht dat Arias Montanus die in de 'Poesjekelder' zulk een welverdiende populariteit wist te verwerven, in dit kleurige schouwspel en zijn bonte gezelschap ontbrak.ⁱⁱ

Het staat buiten twijfel dat de film over Christoffel Plantijn, ontworpen met het oog op een ruime verspreiding in de scholen en onderwijsinstellingen oneindig veel zal bijdragen tot de kennis en het begrip van de geschiedenis, vooral dan deze van de Zuidelijke Nederlanden, waarin de figuur van Plantin een aparte inneemt, samen met zijn nakomelingen, de Moretussen.

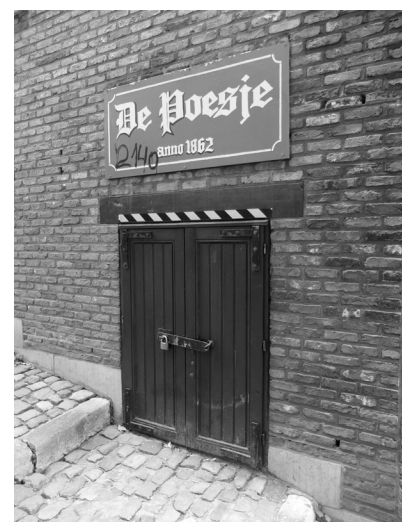
Misschien zal dit lofwaardig initiatief voor velen een aanmoediging zijn om persoonlijk te komen kennis maken met de kunstschaten en historische merkwaardigheden die dit rijke befaamde Antwerpse drukkersgeslacht in het naar hen genoemde museum op de Vrijdagmarkt heeft nagelaten.

R. De Belser

ⁱ maarte = dienstmeisje

(genoemd naar de dienstvaardige Martha uit Lucas 10:38)

ⁱⁱ Poesjenel is de Antwerpse verbastering van Pulcinella, soms afgekort tot 'Poesje'. Het Poesjenellentheater 'Poppenschouburg Van Campen' heeft, met enkele onderbrekingen, voorstellingen gegeven van 1862 tot 1966,

Ingang van het Poesjenellentheater 'Poppenschouburg Van Campen'.